

ศิลปินสาร

กองกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

โทร. ๐๒-๒๔๓-๐๐๑๓ ต่อ ๑๔๐๔-๕ โทรสาร ๐๒-๒๔๓-๕๘๕๒

ทักทาย

เรียน ท่านศิลปินแห่งชาติ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม
และท่านผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมทุกท่าน

ก่อนอื่นต้องขอแจ้งกำหนดการจัดงาน “รดน้ำขอพร เนื่องในเทศกาลสงกรานต์” ซึ่งทาง กองกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้จัดเป็นประจำทุกปี ปีนี้กำหนดจัดในวันพุธที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๕ ที่หอประชุมเล็ก ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ก็ขอเรียนเชิญท่านศิลปินแห่งชาติ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิฯ และท่านผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลได้กรุณาสละเวลามาให้พวกหนู รวมถึงลูกศิษย์ลูกหา สื่อมวลชน และผู้เกี่ยวข้องได้รดน้ำขอพร เพื่อเป็นสิริมงคลในวันเริ่มต้นปีใหม่แบบไทยๆ ด้วยนะค่ะ สำหรับท่านศิลปินฯ และท่านผู้มีผลงานดีเด่นฯ ที่อยู่จังหวัดไกลออกไปเราคงไม่ขอรบกวน แต่จะค่อยๆ ตามไปเยี่ยมท่านถึงบ้านทีหลังค่ะ และหากศิลปินสารฉบับนี้ถึงท่านช้ากว่า ๑๑ เม.ย. ก็ไม่ต้องตกใจ เพราะทางเราได้ทำหนังสือเชิญไปยังท่านล่วงหน้าแล้วล่ะค่ะ ซึ่งจะได้อายัดในฉบับหน้าว่าท่านได้มาได้บ้างนะค่ะ อ้อ ! ในส่วนพิธีการจะเริ่มตอนบ่ายโมงตรง แต่ขอเชิญท่านมารับประทานอาหารกลางวันก่อน ตอน ๑๑.๓๐ น. นะค่ะ

งานเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ ที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๔-๒๕ กุมภาพันธ์ ก็ได้ผ่านพ้นไปแล้ว หากการต้อนรับหรือการบริการต่างๆ ขาดตกบกพร่องไปบ้าง ก็ต้องขออภัยต่อทุกท่านที่ไปร่วมงาน เนื่องจากปีนี้ ทางหอประชุมใหญ่ ศูนย์วัฒนธรรมฯ ปิดซ่อมเป็นเวลา ๖ เดือน กว่าที่จะเปิดอีกทีก็ประมาณกลางปี ดังนั้น ทางกรมส่งเสริมฯ จึงต้องไปจัดกิจกรรมและการแสดงที่โรงละครอักษรา แอวรางน้ำ และจัดนิทรรศการที่สยามพารากอน แทน ซึ่งทั้งสองแห่งล้วนไม่อยู่ในพื้นที่ของเรา ทำให้การบริการต่างๆ ไม่ค่อยคล่องตัวเท่าที่ควร และได้ยินหลายท่านบ่นเรื่องบันไดทางขึ้นโรงละครซึ่งมีหลายชั้นมาก แม้จะมีลิฟต์ให้ใช้ แต่ก็ไม่ได้สะดวกนัก ปีหน้าเราคงได้กลับมาใช้ที่ศูนย์วัฒนธรรมฯ ตามเดิมแล้วล่ะค่ะ ถือว่าปีนี้เป็นโอกาสเปลี่ยนบรรยากาศและลองรูปแบบอื่นๆ บ้างนะค่ะ

ช่วงนี้ท่านศิลปินแห่งชาติท่านใหม่ คงจะ ได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่กองกองทุนฯ ซึ่งดูแลเรื่องสวัสดิการฯ ของท่านค่อนข้างถี่หน่อย เนื่องจากต้องขอเอกสารสำคัญต่างๆ มาดำเนินการให้ เช่น ทำเรื่องขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ซึ่งผู้ที่เป็ศิลปินแห่งชาติทุกท่านจะได้รับ/ ทำบัตรประจำตัวศิลปินแห่งชาติ/ ทำเรื่องการรับเงินค่าตอบแทนประจำเดือน เป็นต้น ก็ขอความกรุณาท่านศิลปินแห่งชาติอย่าเพิ่งรำคาญนะคะ เพราะอย่างการขอรับเครื่องราชย์ก็ต้องรบกวนท่านไปอำเภอ/เขต รวมถึงสน.ในพื้นที่ เพื่อให้ออกหนังสือรับรองความประพฤติให้ อันเป็นระเบียบที่ทางสำนักอาลักษณ์ฯ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้ และต้องไปด้วยตนเอง แต่ทางกองกองทุนฯ จะช่วยอำนวยความสะดวกให้ และเมื่อได้รับพระราชทานมาแล้ว ทางเจ้าหน้าที่ก็จะนำไปจ่ายให้ท่านต่อไป

สำหรับ “ศิลปินสาร” ฉบับนี้เป็นฉบับเดือนเมษายน-พฤษภาคม ๒๕๕๕ (ขณะนี้เราออกสองเดือนต่อฉบับ และหากสามารถทำได้ ต่อไปเราก็จะพยายามออกเดือนละฉบับตามที่ครูอาจันต์เคยแนะนำไว้) และฉบับนี้ เป็นที่น่ายินดีว่า อ.เพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประณีตศิลป์-แกะสลักเครื่องสด) ได้กรุณาเขียนบทความเรื่องแกะสลักที่ท่านถนัดมาให้เราเผยแพร่ด้วย ส่วนท่านอื่นๆ เราก็กำลังรบกวนความจากท่านอยู่นะคะ ซึ่ง “ศิลปินสาร” นี้ นอกจากเราจะส่งเป็นเอกสารแบบที่ท่านได้รับอยู่นี้แล้ว เรายังได้นำไปขึ้นในเวปไซต์ของกองกองทุนฯ ที่ www.culture.go.th/subculture3 เพื่อให้ผู้สนใจได้ติดตามอ่านเรื่องราวของทุกท่าน บางท่านที่ไม่มีเรื่องลง อย่าเพิ่งน้อยใจนะคะ เป็นเพราะเรายังไม่มีข้อมูลของท่าน ดังนั้น ถ้าท่านจะทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ก็ขอความกรุณาแจ้งมาด้วย เราจะได้เป็นสื่อกลางบอกกล่าวแก่ท่านศิลปินฯ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิฯ และท่านผู้มีผลงานดีเด่นฯ อื่นๆ ได้รับทราบความเป็นมาเป็นไปซึ่งกันและกัน โดยท่านจะแจ้งทางจดหมาย โทรศัพท์ โทรสาร ทางเมลล์ ทางเฟซบุ๊ก ฯลฯ ได้ทุกรูปแบบเลยคะ ยกเว้นธนาคัต บัตรเครดิต และเงินสด เราไม่รับคะ (ล้อเล่นคะ ครูขา)

วันสำคัญในเดือนเมษายน-พฤษภาคม ๒๕๕๕ มีหลายวันด้วยกัน ขอเริ่มจากวันที่เป็นวันหยุดราชการก่อนคะ ได้แก่ วันศุกร์ที่ ๖ เม.ย.วันจักรี/ วันจันทร์ที่ ๙ เม.ย.หยุดเนื่องในงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงศพ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี/ วันศุกร์-อาทิตย์ที่ ๑๓-๑๕ เม.ย. หยุดเทศกาลสงกรานต์ และได้หยุดชดเชยวันจันทร์ที่ ๑๖ เม.ย.อีกวัน/ ส่วนเดือนพ.ค. วันฉัตรมงคล ตรงกับวันเสาร์ที่ ๕ พ.ค. จึงได้หยุดชดเชยวันที่ ๗ พ.ค.และวันพืชมงคลฯ ตรงกับวันพุธที่ ๙ พ.ค./ สำหรับวันสำคัญแต่ไม่หยุด ได้แก่ วันข้าราชการพลเรือน ๑ เม.ย./ วันอนุรักษ์มรดกไทย ๒ เม.ย./ วันวิสาขบูชาวันวิวัฒนาการ ๒๘ เม.ย./ วันแรงงานแห่งชาติ วันอังคารที่ ๑ พ.ค. (ผู้ใช้แรงงานและบริษัทต่างๆ จะหยุด แต่ราชการไม่หยุด)/ วันงดสูบบุหรี่โลก ๓๑ พ.ค.

แควงศิลปิน

วันหลังน้ำท่วม แม้จะมีการสำรวจ-สอบถามไปหลายครั้ง จนจัดงานมอบเงินช่วยเหลือไปแล้ว เมื่อเดือนธันวาคมที่ผ่านมา แต่ปรากฏว่ายังมีบ้านท่านศิลปินแห่งชาติอีกสองหลังที่ตกสำรวจไป คือ บ้านอาจารย์ประหยัด พงษ์คำ และอ.ประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว เนื่องจากตอนสำรวจแรกๆ บ้านท่านยังไม่ท่วม และอย่างอ.ประหยัดก็ได้อพยพไปอยู่ต่างจังหวัด ท่านจึงไม่ทราบว่าน้ำเข้าบ้านแล้ว ดังนั้น พอกลับเข้าบ้าน ถึงรู้ว่าท่วม ท่านก็แจ้งเพิ่มเติมมาภายหลัง รวมถึงอ.ประสิทธิ์ด้วย ซึ่งทางเจ้าหน้าที่กองกองทุนฯ ก็ได้ดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วนะค่ะ...// ล่าสุดบ้านคำของ อ.ถวัลย์ ดัชนี ที่เชียงรายก็ถูกพายุพัดถล่ม จนกระจกและหลังคาเป้งไปหลายหลัง คุณคดียธิเบสร์ หรือ ม่องค์น้อย ลูกชายอาจารย์บอกว่า เจอทุกปี เพียงแต่ปีนี้มาเร็วกว่าเคย...// ข่าวจากหอัครศิลปิน แจ้งว่า วันที่ ๒๗ - ๓๐ มี.ค.๕๕ นี้ ที่หอัครศิลปิน ปทุมธานี ได้จัดโครงการ “ถ่ายทอดงานศิลป์กับศิลปินแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๕” โดยมีท่านศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ หลายท่านไปร่วมถ่ายทอดให้ความรู้ให้กับเยาวชน คือ อ.ประหยัด พงษ์คำ อ.ถวัลย์ ดัชนี อ.กมล ทัศนธาตุ อ.นนทิวรรณ จันทะพะลิน อ.เกียรติศักดิ์ ชานนารถ อ.เดชา วราชน อ.อิทธิพล ตั้งโฉลก อ.ปรีชา เกาทอง อ.ธงชัย รักปทุม และอ.เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ นอกจากนี้ ยังมีศิลปินท่านอื่นๆ มาร่วมด้วย ได้แก่ อ.วิโชค มุกดามณี อ.ปัญญา วิจินธนสาร อ.สรณรงค์ สิงหนณี และ อ.อามฤทัย ชูสุวรรณ เรียกว่าเยาวชนที่มารับการฝึกครั้งนี้จะได้ความรู้กลับไปเพียบ และบางคนก็อาจจะโชคดีได้รับการคัดเลือกไปอเมริกาเพื่อดูงานศิลปะอีกด้วย...// มีท่านศิลปินแห่งชาติและผู้มีผลงานดีเด่นฯ ได้ของบสนับสนุนจัดกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้ยังกองทุนฯ และถามว่าทำไมหายเงียบไปนานจัง ก็ขอเรียนชี้แจงว่า คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม ชุดเดิมซึ่งเป็นผู้พิจารณาการให้ของบสนับสนุนได้หมดอายุไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงพ.ร.บ.ใหม่ และขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการรอการแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ ชุดใหม่อยู่ค่ะ มีข่าวคืบหน้าอย่างไร จะได้แจ้งให้ท่านได้ทราบต่อไปนะค่ะ...// และต้องขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ ศิลปินแห่งชาติปีล่าสุด ที่ได้กรุณามอบเงินตอบแทนประจำตำแหน่งของท่านทุกเดือนตลอดไปให้แก่กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม โดยแจ้งวัตถุประสงค์ไว้ว่า มอบให้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนกิจกรรมงานด้านวัฒนธรรม ตลอดจนเพื่อช่วยเหลือศิลปินอื่นๆ ที่ประสบความเดือดร้อน ทางกองทุนฯจะได้ดำเนินการตามที่ท่านตั้งใจไว้ค่ะ...// ในวันที่ ๒-๒๗ เม.ย.๕๕ ทางกองทุนฯ จะได้นำผลงานของท่านศิลปินแห่งชาติ ทั้ง ๑๗ ท่านจำนวนกว่า ๔๐ ชิ้นไปจัดแสดงตามโครงการนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติอัครศิลปิน โดยศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ ณ หอนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจากปีก่อน โดยปีนี้จัดสัญจรไปภูมิภาค ๔ แห่งคือที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น (จัดไปแล้วเมื่อเดือน

กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา) และเดือนเมษายนนี้จะจัดที่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และอีกสองครั้งจะจัดที่ มหาวิทยาลัยทักษิณ จ.สงขลาในช่วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม และที่มหาวิทยาลัยบูรพา จ.ชลบุรี ใน เดือนกันยายน ซึ่งเมื่อคราวจัดที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น **อ.ฉวีวรรณ พันธุ** ศิลปินแห่งชาติ ก็กรุณาให้เกียรติ ร่วมงานและขับหมอลำให้ฟัง ส่วนท่าน **อ.ทวี รัชนิกร** ศิลปินแห่งชาติ อีกท่านซึ่งมีผลงานร่วมแสดง นิทรรศการด้วย ก็ได้กรุณาเดินทางจากโคราชไปบรรยายพิเศษให้นักศึกษาขอนแก่นได้ฟังเช่นกัน ยังเห็น เด็กๆ นักศึกษามารุมขอลายเซ็นอาจารย์ยังกับดาราเลยล่ะ คุณแล้วน่าดีใจแทน...// นอกจากรายการลิเกรวม ดาราของ**ครูบุญเลิศ นางพินิจ** ศิลปินแห่งชาติที่จะจัดแสดงในวันที่ ๘ กรกฎาคม ๕๕ แล้ว มูลนิธิอุบล รัตน์ฯ โดย **ดร.วิณา เชิดบุญชาติ** เลขานุการ มูลนิธิ และ**คุณสวัสดิ ผกาพันธุ์** ศิลปินแห่งชาติ ก็จะร่วมกับ กองทุนฯ จัดการแสดงคอนเสิร์ต “เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ” ในวันที่ ๒๘-๒๙ กรกฎาคม ศกนี้ แล้วในวันที่ ๒๕-๒๖ สิงหาคม **ครูชาลี อินทรวิจิตร** ศิลปินแห่งชาติ ก็จะจัดคอนเสิร์ตของ**ครูชาลี ณ หอประชุมใหญ่ ศูนย์วัฒนธรรมฯ** ด้วยเช่นกัน ส่วน**ครูชรินทร์ นันทนาคร** แจ้งว่าขอไปจัดชรินทร์อินคอนเสิร์ต ปีหน้า ๕๖ เลียดีกว่า ปีนี้ไม่สะดวกด้วยประการทั้งปวง....// ขอแสดงความเสียใจย้อนหลังท่าน**อาจารย์ฉวีวรรณ** ที่เสียคุณแม่ไปเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ และ**อาจารย์ประยงค์ ชื่นเย็น** ที่เสียคุณแม่ไปเมื่อมีนาคมที่ผ่านมา ขอดวงวิญญาณของท่านผู้อาวุโสจงไปสู่สุคติค่ะ...// และขอ แจ้งกำหนดการพระราชทานเพลิงศพศิลปินแห่งชาติ ผู้มีผลงานดีเด่นฯ ที่**สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี** จะเสด็จเป็นประธานดังนี้ วันอาทิตย์ที่ ๒๒ เมษายน ๕๕ เวลา ๑๗.๐๐ น. เสด็จพระราชทานเพลิงศพ **อ.เจริญใจ สุนทรวาที** ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์) ณ วัดเทพศิรินทราวาส กทม./ วันอาทิตย์ที่ ๒๐ พฤษภาคม ๕๕ เวลา ๑๗.๓๐ น. เสด็จพระราชทาน เเพลิงศพ**คุณแม่สิริ กรินชัย** ผู้มีผลงานดีเด่นฯ สาขาพัฒนาคุณภาพชีวิต ณ วัดพระศรีมหาธาตุ บางเขน/ วัน อาทิตย์ที่ ๑๐ มิถุนายน ๕๕ เวลา ๑๗.๐๐ น. เสด็จพระราชทานเพลิงศพ**ครูกาหลง พึ่งทองคำ** ศิลปิน แห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง(ดนตรีไทย) ณ วัดมกุฏกษัตริยาราม แจ้งไว้ให้ครูฯได้ทราบล่วงหน้า และ กาไว้ในปฏิทิน เพื่อจะไปร่วมงานพระราชทานเพลิงศพท่านที่รู้จักนะคะ....// ข่าวเล่า จากข่าวทราบมาว่า **คุณรวงทอง ทองลั่นธม** บ้านถูกยกเค้าเสียไปหลายแสนบาท ทั้งเงินสด พระเครื่องและอื่นๆ ได้โทรไป สอบถามคุณ รุ่งทองทองบอกว่าน่าจะเป็นฝีมือคนในบ้านที่จ้างมาช่วยงานและอยู่กันมานานกว่า ๗ ปีแล้ว แต่เขาปฏิเสธ และอยู่ระหว่างการสอบสวน ก็ขอเป็นกำลังใจและขอให้ได้ทรัพย์สินกลับคืนมานะคะ กรณี นี้คงเป็นอุทาหรณ์ให้พวกเราต้องระมัดระวัง และรอบคอบยิ่งขึ้น เพราะสมัยนี้ไว้วางใจใครได้ยาก ยิ่ง เศรษฐกิจตอนนี้ไม่ดี พวกมิจฉาชีพยิ่งเยอะขึ้น เคียวนี่หากินแปลกๆ และไม่กลัวบาปกรรม หนุยังได้รับ โทรศัพท์จากคนที่อ้างว่าเป็นหมอลำ เป็นทหาร เป็นอาจารย์ โทรมาให้ช่วยซื้อบัตรชมการแสดง หรือช่วยซื้อ

เครื่องมือแพทย์ ฯลฯ ให้กับมูลนิธิต่างๆ เลยกะ
ง่ายๆ นะคะ...// จบข่าว

ครูทุกท่านก็อย่าประมาท และอย่าหลงเชื่อใคร

เยี่ยมบ้าน สานสัมพันธ์

หลังจากห่างไปนานหลายเดือน ตอนนี้ทางกองกองทุนฯ เริ่มจะออก
เยี่ยมเยียนท่านศิลปินแห่งชาติ และท่านผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม
แล้วนะคะ โดยขอเริ่มเยี่ยมในเขตกรุงเทพมหานครก่อน พอประเดิม
วันแรกวันที่ ๕ มี.ค. ก็ได้เรื่องเลยกะ คือ จะไปเยี่ยม **อ.ดรุณีนาถ**

นาคอง ผู้มีผลงานดีเด่นฯ สาขานันทนาการ ปราบกว่าพอรดไปจอดแถวๆ หน้าบ้านท่าน ก็โทรเข้าไป
หา เนื่องจากไปก่อนเวลานิดหน่อย ท่านก็ตกใจเพราะท่านไม่อยู่บ้าน ไปหาหมอที่นัดไว้ ส่วนนัคของเรา
ท่านลืม เพราะเราก็ลืมโทรคอนเฟิร์มท่านอีกที พอไปวันหลัง (๘ มี.ค.) ท่านเลยเลี้ยงขนมปลอบใจชะ
เยอะเยะ ท่านอาจารย์ดรุณีนาถท่านมีความรู้ด้านวัฒนธรรมหลากหลายมาก วันที่เราไปท่านเล่าเรื่องโน้น
เรื่องนี้ให้ฟัง ก็ฟังกันเพลิน ท่านว่าเคยป่วยหนัก คิดว่าจะไม่รอดแล้ว หมอบอกว่าเป็นโรคหัวใจและมะเร็ง
ลำไส้ ท้องบวมมาก แต่ที่สุดก็ได้หมอพระที่วัดพระสิงห์ เชียงใหม่รักษาจนหายอย่างเหลือเชื่อ ท่านว่าคง
เป็นเพราะคุณงามความดีที่ท่านตั้งใจทำงานด้านวัฒนธรรมให้แก่ชาติบ้านเมือง ก็เลยได้อยู่ทำงานต่อ
ปัจจุบันท่านก็ยังเป็นวิทยากรให้หน่วยงานต่างๆ ท่านเก่งในการปั้นของจิ๋วและได้ทำพิพธิภัณฑ์ของจิ๋วไว้
ด้วย วันที่เราไปท่านได้อาตณฉบับเรื่องมะเขือที่ท่านได้เขียนในแง่มุมต่างๆ ให้เราดู รวมทั้งมะเขือจิ๋วที่
ท่านได้ปั้นไว้นับเป็นร้อยแบบ และละเอียดเหมือนของจริงมากๆ พวกเราคิดในใจขนาดท่านอายุ ๘๒ ปี
แล้ว ยังคล่องแคล่วและทำงานได้ละเอียดขนาดนี้ พวกเราอย่าว่าแต่ปั้นของจิ๋วเลย ให้ปั้นเท้าของจริง ก็
คงออกมาเป็น “มะเขือเน่า” แบบเดี๋ยวนั้น...// ท่านต่อไปที่เราไปพบ คือ **อ.ประเทือง เอมเจริญ** ศิลปิน
แห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง เราไปพบท่านที่บ้านในกรุงเทพฯ (ท่านมีหอศิลป์เอมเจริญอยู่ที่ จ.กาญจนบุรี
ด้วย) บ้านที่นี่ต้องเรียกว่าอยู่ในสวน เพราะอยู่ลึกเข้าไปจากถนน และต้องเดินบนถนนคอนกรีตแฉะๆ
ที่ทอดยาวไปตามร่องสวน **คุณบุญยิ่ง** ภริยาท่านเล่าว่า สมัยก่อนไม่มีถนนแบบนี้ ต้องเดินบนท้องร่อง
วันไหนลูกๆ ไม่อยากไปโรงเรียน ก็จะแก้งก๊กให้เสื้อผ้าละอะโคลน แล้วก็ไม่ต้องไป ที่บ้านนี้ของ

อาจารย์มีต้นไม้ดูร่มรื่น และลมพัดเย็นสบายมาก วันที่เราไปมีเด็กนักเรียนมาพบและยังซื้อหนังสือของอาจารย์ไปด้วย ปัจจุบันครูอายุ ๘๘ ปีแล้ว เคยป่วยหนักมาก่อนเช่นกัน ดีที่ได้คุณบุญยิ่งภริยา และคุณน้ำลูกสาวช่วยกันดูแล จนขณะนี้สุขภาพดีขึ้นมาก แต่ก็ไม่สามารถเขียนภาพได้ตามสไตล์เดิม ต้องเปลี่ยนแนวการเขียนใหม่ แต่ก็ยังเขียนภาพอยู่แทบทุกวัน ใครสนใจก็ไปดูได้ ตอนน้ำท่วมปีก่อน บ้านสวนแห่งนี้ ก็หนี ไม่พ้น ตอนนั้นอาจารย์ก็ได้อพยพไปอยู่ที่เมืองกาญจน์เช่นกัน...// **ครูชัยชนะ บุญนะโชติ** ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้องเพลงลูกทุ่ง) ก็เป็นศิลปินอีกท่านหนึ่งที่เจอน้ำท่วมบ้านเมื่อปีก่อน และลูกชายท่านก็ได้ให้ท่านไปพักอยู่ที่โรงพยาบาลเพราะสุขภาพช่วงนั้นไม่ดีและกลัวจะเครียด ท่านเลยต้องทิ้งที่พัก ภริยาให้อยู่บ้านเนื่องจากห่วงเจ้าตูบสองสามตัวที่ไปไหนไม่ได้ วันที่เราไปเยี่ยมท่านเล่าว่า ตอนนี้ได้แต่งเพลงใหม่ๆ ไว้กว่า ๑๐๐ เพลง และบางเพลงท่านก็ได้บันทึกลงแผ่นซีดีไว้เผยแพร่ ท่านยังเปิดให้พวกเราฟังตั้งหลายเพลง เพราะๆ ทั้งนั้น ถ้าฟังจากเสียงในแผ่น จะนึกว่าคนร้องคงอายุเพิ่งรุ่นหนุ่มๆ แต่จริงๆ เป็นเสียงของครูซึ่งอายุ ๘๐ ปีแล้ว แทบไม่น่าเชื่อเลย ครูเล่าถึงความฝัน ความหวังที่อยากทำว่า อยากจะเปิด “อาศรมศิลปิน” ทำเป็นร้านอาหารเล็กๆ ไว้ให้ศิลปินลูกทุ่งได้มาร้องเพลงและเป็นที่พบปะสังสรรค์ระหว่างกัน ปัจจุบันครูยังแข็งแรงและยังรับงานร้องเพลงได้อยู่....//

เมื่อปีก่อน **ครูสุดจิตต์ อนันตกุล ดุริยประณีต** ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (กิตติศิลปิน) ต้องผ่าตัดสมอง เพราะเส้นเลือดตีบ ทำให้ครูไม่ได้ไปไหนมาร่วมปี ล่าสุดที่เราไปเยี่ยมครูที่บ้านบางลำพู ปรากฏว่าอาการของครูดีขึ้นมากแล้ว แม้จะยังพูดออกเสียงไม่ได้ เพราะยังต้องเจาะคออยู่ แต่ครูก็สามารถพูดกับเราได้รู้เรื่อง ลูกสาวครูเล่าว่าปลายปีที่แล้ว ครูยังไปชมละครเวทีเรื่อง “สมเด็จพระนเรศวรมหาราช” ณ ศูนย์วัฒนธรรมฯ ที่ครูสุประวัติ ปัทมสูต กำกับได้เลย ดังนั้นพวกหนูคิดว่าปีนี้ครูคงจะมีสุขภาพดีขึ้นๆ ขึ้นนะกะ....//

เมื่อวันที่ ๘ มี.ค. ๕๕ พวกเราได้ไปเยี่ยม **อ.คำนวน ชานันโท** ผู้มีผลงานดีเด่นฯ สาขาทันตศิลป์ (ภาพประกอบหนังสือ) ท่านอาจารย์เป็นผู้มีฝีมือและชื่อเสียงในการเขียนภาพประกอบหนังสือมาก สมัยหนุ่มๆ ท่านเคยทำงานให้กับยูเอสเอ องค์การระหว่างประเทศของสหรัฐฯ และได้เขียนภาพประกอบให้กับแบบเรียนของกระทรวงศึกษาธิการลาวมากมาย ส่วนของไทยท่านก็เขียนภาพประกอบหนังสือไว้ไม่น้อยทั้งเขียนให้กับนิตยสาร และให้นักเขียนต่างๆ อย่างคุณรพีพร คุณกฤษณา อโศกสิน และคุณทมยันตี เป็นต้น ภาพเขียนที่โดดเด่นของอาจารย์คือ ภาพเขียนเกี่ยวกับประวัติพระพุทธเจ้า ซึ่งครูเขียนได้สวยงามมาก ปัจจุบันด้วยอายุและปัญหาด้านสุขภาพ ครูจึงมิได้เขียนผลงานใดออกมาแล้ว แต่วันที่พวกเราไปเยี่ยม ก็ดูครูยังสดชื่นแข็งแรงอยู่มาก ไม่น่าเชื่อว่าจะอายุถึง ๘๐ ปีแล้ว....//

อีกท่านที่ยังดูสดชื่นแข็งแรง คือ **อ.อุทัย ใจจงรัก** ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะสถาปัตยกรรม แม้จะอายุ ๘๘ ปี แต่ปัจจุบันท่านก็ยังทำงานออกแบบและยังสอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยศิลปากร วันที่เราไปเยี่ยม ท่านให้เราดูผลงานการออกแบบ SIAM PARK ซึ่งเป็นสวนน้ำที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยที่อลังการมาก อยู่เมืองเตรเนรีฟ ประเทศสเปน ท่านเล่าว่า เจ้าของเป็นชาวเยอรมัน แต่ชอบศิลปวัฒนธรรมไทย จึงขอให้ท่าน

ออกแบบสวนน้ำแห่งนี้ให้เป็นแบบไทยๆ ซึ่งสวนแห่งนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จไปเปิดเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๕ ที่ผ่านมานอกจากจะเป็นคนมองโลกในแง่ดีแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่พวกเราคิดว่ามีส่วนช่วยให้อาจารย์สุดชื่นแจ่มใสน่าจะเป็นลูกชายตัวน้อยที่อาจารย์มีรูปแปะไว้แทบทุกแห่งในบ้าน...// อีกท่านที่เราไปเยี่ยมในวันที่ ๘ มี.ค. คือ อาจารย์ดวงแก้ว พิทยากรศิลป์ ผู้มีผลงานดีเด่นฯ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม) ท่านคือผู้ปั้น หุ่นขี้ผึ้งยุคแรกๆ ของพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทย และเป็นผู้คิดค้นการใช้ไฟเบอร์กลาสมาเป็นวัสดุในการทำหุ่น ซึ่งเป็นวัสดุที่มีคุณภาพและมีคุณสมบัติเหมาะสมกับสภาพอากาศบ้านเรา ซึ่งผลงานของท่านมีหลายชุดด้วยกัน เช่น ชุดพระอริยสงฆ์ของไทย ชุดตำนานหัวล้าน และชุดวรรณคดีพระอภัยมณี เป็นต้น วันที่เราไปเยี่ยมท่านและภริยาได้เล่าให้ฟังว่า ตอนน้ำท่วมบ้าน ท่านและครอบครัวได้ขนสมบัติต่างๆ ขึ้นไปไว้ชั้นสอง จากนั้นก็อพยพไปอยู่จังหวัดราชบุรีกับเพื่อน พอกลับมาปรากฏว่าปลาร้าที่เลี้ยงไว้ในบ่อน้ำบ้าน หายไปกับสายน้ำหมด และจนเดี๋ยวนี้ท่านก็ยังไม่ได้ขนของลงมา เนื่องจากไม่แน่ใจในสถานการณ์ปีนี้ ปัจจุบันท่านบอกว่า ไม่ได้ผลิตผลงานใดๆ แล้ว เพราะสุขภาพไม่ดี ตอนน้ำท่วมก็เครียด และเบาหวานขึ้นตาถึง ๒๐๐ ตาเลยพรม้ามานทุกวันนี้ เห็นอาจารย์ว่าต่อไปนี้จะออกกำลังกาย และเลือกกินอาหารที่มีประโยชน์ โดยจะพยายามกินยาเท่าที่จำเป็นเท่านั้น พวกหนูก็ว่าดีและอยากจะทำอย่างที่ท่านบอกเหมือนกัน แต่มักจะอดใจไม่ไหวเวลาเจอของอร่อยๆ นี่แหละค่ะ...// เมื่อวันที่ ๒๐ มี.ค.ที่ผ่านมาระลึกได้ไปเยี่ยมอาจารย์บุญเลิศ นาทิพนิจ ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ลิเก) ท่านเล่าว่าท่านได้เปิดบ้านของท่านสอนลิเกแก่ผู้สนใจมาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาที่มาหาความรู้ หรือผู้ที่คิดจะแสดงลิเกเป็นอาชีพ ท่านก็สอนให้หมด แถมยังสอนฟรีเพราะถือว่าเป็นวิทยาทาน ท่านเล่าว่าสมัยก่อนมีลูกศิษย์ลูกหามาฝึกซ้อมที่บ้านเป็นเดือนๆ เกยอยู่กันถึง ๓๐ คน หุงข้าวที ต้องใช้กระทะใบบัวถึงจะพอกิน สมัยนั้นบ้านที่อยู่ยังเป็นสวน มีบ้านไม่กี่หลัง ผิดกับปัจจุบันที่มีแต่บ้าน บ้าน และบ้าน হাসวนไม่เจอ ครูเล่าต่อว่าคณะลิเกของครูจะต้องแต่งตัว แต่งหน้า ทำอะไรเองหมดทุกอย่าง และตอนนี้ครูก็กำลังเตรียมการแสดงที่จะมีขึ้นที่ศูนย์วัฒนธรรมฯ ดันเดือนก.ค.นี้.....// อีกท่านที่เราไปเยี่ยมในวันเดียวกันคือ อ.เพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมาศิลป์-แกะสลักเครื่องสด) อาจารย์ได้เล่าเรื่องโน้นเรื่องนี้ให้เราฟังอย่างสนุกสนาน และยังให้เราดูผลงานของท่านที่ลงพิมพ์ในหนังสือต่างๆ ซึ่งผลงานแกะสลักบางชิ้น ดูแล้วไม่น่าเชื่อเลยว่าจะทำได้ ปัจจุบันนอกจากเขียนบทความเผยแพร่ความรู้ตามนิตยสารต่างๆ เช่น สกุลไทย หุิงไทย และ Health & Cuisine เป็นต้นแล้ว ท่านยังได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรตามหน่วยงานต่างๆ อยู่เสมอ วันที่เราไปเยี่ยมอาจารย์ท่านยังได้สอนเคล็ดลับการต้มน้ำแกงมิให้ขุ่น โดยบอกว่าต้องไม่ปิดฝาหม้อ และบอกวิธีปอกผลไม้ไม่ให้ดำ ว่าให้ใช้มีดกรีดลงบนเนื้อมะนาว ความเป็นกรดของมะนาวจะช่วยมิให้ผิวของผลไม้ดำ เช่น แอปเปิ้ล ฯลฯ นี่ถ้าอยู่ต่อมานานๆ พวกเราคงได้เคล็ดลับวิชาอีกเยอะ น่าเสียดายว่ามีเวลาจำกัด แต่กระนั้นท่านก็ยังฝากบทความมาให้เราได้ลงใน “ศิลปินสาร” ฉบับนี้ด้วย....//

ล่าสุด เราได้ไปเยี่ยม อ.ยรรยง โอพาระชิน ณ บ้านพักใกล้เขื่อนแก่งกระจาน จ.เพชรบุรี บ้านนี้อาจารย์บอกว่าซื้อไว้เป็นสิบปีแล้ว ภริยาของท่านได้มาปลูกต้นไม้ไว้จน รั่มรื่นสวยงามน่าอยู่มาก มีทั้งกล้วยไม้ ไม้หอมของไทย และยังมีไม้กินได้อย่างมะม่วงทั้งแรดและเขียวสวยที่ภริยาของอาจารย์ นำมาให้พวกเราได้ชิมและฝากกลับมาให้เจ้าหน้าที่ที่กองชิมด้วย อาจารย์เล่าว่าอยู่ที่นี้อากาศดี ทำให้ สุขภาพของอาจารย์และภริยาดีขึ้น จนไม่ต้องกินยามากมายเหมือนแต่ก่อน ท่านเล่าต่อว่าจริงๆ เพื่อนๆ ของท่านก็ชอบ แต่ไม่อยากมา เพราะกลัวเจ้าองค์กรักษ์พิทักษ์อาจารย์ ชื่อ เจ้าโด้ง เจ้าแต้ม หมาเชื้อสายบาง แก้วสองตัวที่เดินป่วนเปื้อนอยู่ไม่ห่าง อาจารย์บอกว่าแม่ของเจ้าสองตัวเป็นบางแก้วแท้ วันหนึ่งหลุด ออกไปนอกบ้าน กลับมาไม่นาน ก็มีลูกถึง ๘ ตัว สองตัวนี้มีวีรกรรมช่วยอาจารย์ไว้ด้วย คือ ตอนมาพักที่ บ้านนี้ เคยมีงูตัวใหญ่มาหลบอยู่ ไซค์ดีที่มันเห็น และเห่าจนอาจารย์ผิดสังเกต ไม่งั้นก็คงถูกกัดไปแล้ว และมันสองตัวยังเคยช่วยกันกัดงู จนถูกพิษพ่นเข้าที่ตาจนบวม ซึ่งหมอบอกว่า ดีว่าเป็นตาหมา ถ้าเป็นตา คนก็คงบอดไปแล้ว วันที่เราไป ตอนแรกอาจารย์ก็ผูกไว้ แต่มันก็กัดจนเชือกขาด พวกเราเลยต้องนั่ง เรียบร้อยเป็นพิเศษ ดีว่า สักพักมันก็ไม่สนใจ แต่กระนั้น ด้วยความเกรงใจมัน กลัวมันหลุดหนีจิด พวกเราก็ เลยไม่ค่อยกล้าเดินไปไหนมาไหนเอง ต้องให้อาจารย์หรือภริยาพาไป และสุดท้ายต้องขอขอบคุณสำหรับ มือเที่ยงที่แสนอ่อยที่อาจารย์ได้กรุณาพาพวกหนูไปกินนะค่ะ...// พบกันใหม่ฉบับหน้านะค่ะ

สุขสันต์วันเกิด

เดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม มีวันคล้ายวันเกิดของท่านศิลปินแห่งชาติ ผู้มีผลงานดีเด่นทาง วัฒนธรรม และผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม ดังนี้

เดือนเมษายน ๑ เม.ย. นางจันทร์สม สายธารา, นายชิน ฝ้ายเทศ (ชินกร ไกรลาศ) และนายเสน่ห์ ภัคทรัพย์/ ๒ เม.ย. นายสมเกียรติ อ่อนวิมล/ ๓ เม.ย. นายเคน ดาเหลา และ นายอ้อม จันทรชุ่ม/ ๖ เม.ย. นายประทีป สุขโสภา/ ๗ เม.ย. นายทองคำ พันนัทธิ/ ๘ เม.ย. นายนคร ถนอมทรัพย์และนายทรงชัย ศรีพล/ ๑๑ เม.ย. นายตริก ปลอดฤทธิ/ ๑๒ เม.ย. นายสาธิต โสรัจประสพสันติ/ ๑๔ เม.ย. นายพัฒน์ เกื้อสกุล/ ๒๒ เม.ย. นายประภัสสร เสวิกุล ๒๓ เม.ย. นายสุจิตต์ วงษ์เทศ นายจำลอง นวลมณี และพลโทรวมศักดิ์ ไชยโกมินทร์/ ๒๔ เม.ย. ศ.นพ.ประสพ รัตนากร และนายสมชัย กตัญญุตานันท์ (ชัย ราชวัตร)/ ๒๖ เม.ย. นางนงเยาว์ วัฒนชนม์ และนายปลื้ม ชูคง/ ๒๗ เม.ย. ศ.ปรีชา เกาทอง/ ๒๘ เม.ย. นายชัยวัฒน์ วรรณานนท์/ ๒๙ เม.ย. นายสุรชัย จันทิมาธร

เดือนพฤษภาคม ๑ พ.ค. นางสุวรรณี ชลาณุเคราะห์/ ๒ พ.ค. ศ.ชลุด นิมเสมอ/ ๓ พ.ค. นาย ประดับ ก้อนแก้ว / ๖ พ.ค. นายวิเชียร คำเจริญ / ๗ พ.ค. นายสุรพล โทณะวณิก และนางณิศาชน

บุปผาสังข์/ ๘ พ.ค. นางรวงทอง ทองลั่นธม/ ๑๒

พ.ค. เรืออากาศตรีสุเทพ วงศ์กำแหง/ ๑๕ พ.ค.

นายผาย นุปิง และนางครุณีนารถ นาคคง/ ๒๐ พ.ค. นายวิระพันธ์ สิมะวัฒนะ / ๒๔ พ.ค. นายสมบัติ
พลายน้อย/ ๒๕ พ.ค. นายคำ กาไวย์/ ๒๖ พ.ค. นายแท้ ประกาศวุฒิสาร ๒๘ พ.ค. ม.ร.ว.ถนัดศรี สวัสดิ
วัตน์

ขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก
อำนวยการให้ทุกท่านมีความสุขสมหวัง
สุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง ตลอดปีนะคะ

ความรู้จากศิลปินแห่งชาติ

“ศิลปินแกะสลักเครื่องสด : มรดกศิลป์แผ่นดินสยาม”

โดย อาจารย์เพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ประณีตศิลป์ – แกะสลักเครื่องสด)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

ศิลปินแกะสลักเครื่องสดของอ่อน ผัก ผลไม้ เป็นงานศิลป์มาตั้งแต่

โบราณ และเป็นเอกลักษณ์ไทยที่ไม่มีชาติใดเสมอเหมือน เป็นที่น่าภาคภูมิใจว่า กระทรวงวัฒนธรรมได้
ยกย่องให้ข้าพเจ้า นางเพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์ เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ประณีตศิลป์ – แกะสลัก
เครื่องสด) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒ และสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัด
สำนักนายกรัฐมนตรี ได้ยกย่องท่านเป็นบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย ประจำปี
พุทธศักราช ๒๕๕๔

ความสวยงาม ความสด ความประณีต ของลวดลายที่ประดิษฐ์ บรรจงแต่ง ได้สะท้อน ความร่ำรวยทางศิลปะและทรัพยากรพืชพันธุ์ธัญญาหารของประเทศไทย กลีบดอกไม้มีนานาชนิดที่สลักเลียนแบบธรรมชาตินั้น ก็เกิดจากการต่อยอดภูมิปัญญาไทยดั้งเดิมในการแกะสลักดอกไม้ที่ทำกันมา และการคิดสร้างสรรค์ใหม่จากความประทับใจในความงามของดอกไม้ที่พบเห็นเช่น ดอกกุหลาบ ดอกคาร์เนชั่น ดอกดาวเรือง ดอกบานชื่น ดอกพิทูเนีย ดอกตรีชวา ดอกดาวกระจาย ดอกลีลาวดี ดอกคัทลียา ฯลฯ

ท่ามกลางแสงแดดอ่อนยามเช้า ข้าพเจ้าจะนำดอกไม้จริง ต้นแบบมานั่งพิจารณาความงามที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งธรรมชาติสร้างให้เกิดลักษณะเฉพาะของดอกไม้ นั้น อาทิเช่น ความงามของกลีบดอกไม้ ความงามของเกสร ความอ่อนช้อยของกลีบดอกที่ซ้อนเรียงกัน เพื่อคิดวิธีการแกะสลักเพื่อเลียนแบบความงามเหล่านี้ พร้อมกันนั้นก็พิจารณาความงามของสีต้นดอกไม้ว่า ธรรมชาติมีสีไหน เทียบเคียงได้กับสีต้นของผักหรือผลไม้ใด เพื่อจะได้เลือกวัสดุที่จะนำมาแกะสลักให้สอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดศิลปะที่มีทั้งความงามและความสด

นอกจากการคิดสร้างสรรค์จากธรรมชาติแล้วการคิดสร้างสรรค์จากเรื่องราวในวรรณคดีไทย ก็เป็นแนวทางที่ชอบเพราะข้าพเจ้านั้นเคยสอนประวัติศาสตร์และวรรณคดีไทย ความไพเราะของบทกลอน บทกวี และเรื่องราวเนื้อหาก็มีความเกี่ยวข้องกับงานศิลปะแขนงนี้ เช่น วรรณคดีสังข์ทอง กาพย์เห่เรือชมเครื่องคาวหวาน

สิ่งที่ทำให้ศิลปะงานแกะสลักเครื่องสด ของอ่อน ผัก ผลไม้ มีความแพร่หลาย เพราะสามารถนำไปประกอบกับอาหารไทย และนำไปประกอบกับงานใบตอง ดอกไม้สด เพื่อการตกแต่ง (Show piece) และเสริมความงดงาม ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่ม และสร้างรายได้ให้ประเทศไทยปีละหลายล้านบาท ทั้งงานส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นเสน่ห์ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวอยากได้มาชื่นชม เพราะบ้านเขาเมืองเขาไม่มีศิลปะดั้งเดิมแบบของไทยเรา

ขอกราบรำลึกพระคุณของบรรพชนไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย ดังหลักฐานพระราชพิธีจองเปรียง ที่นางนพมาศคิดประดิษฐ์งานศิลปะแกะสลักเครื่องสดของอ่อน ผสานงานใบตองดอกไม้สด และมีการสืบสานต่อมาในงานช่างสิบหมู่ ครั้งสมัยอยุธยา ทุกครั้งที่ได้สร้างสรรค์ผลงานเสร็จ หรือเห็นผลงานของเหล่าลูกศิษย์ที่ส่งผลงานแขนงนี้เข้าร่วมประกวดศิลปะงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ซึ่งข้าพเจ้าคิดริเริ่มขึ้นเป็นคนแรกในไทย ก็เป็นความเต็มคือน้ำตาไหลที่ได้ช่วยสืบสานงานศิลปะนี้ให้คงอยู่คู่สยาม และคู่ฟ้าเมืองไทยสืบไป

สารน่ารู้

“๑๐ ข้อควรรู้เกี่ยวกับกระดูกสันหลัง”

กระดูกสันหลังที่เป็นเสาหลักของร่างกาย เป็นศูนย์รวมของเส้นประสาททุกเส้น ที่ออกไปควบคุมการทำงานของร่างกายในทุกระบบ เพื่อให้ร่างกายไม่ถูกทำร้ายด้วยความไม่รู้ หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ มีวิธีการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่จะทำร้ายกระดูกสันหลังจาก ซีเคร็ต เซฟ เวลเนส เซ็นเตอร์ (Secret Shape Wellness Center)

๑. การนั่งไขว่ห้าง

จะทำให้น้ำหนักตัวลงที่ก้นข้างใดข้างหนึ่ง เป็นผลให้กระดูกคด

๒. การนั่งกอดคอ

ทำให้หลังช่วงบน สะบัก และหัวไหล่ ถูกยืดยาวออก หลังช่วงบนค่อมและงุ้มไปด้านหน้า ทำให้กระดูกค่อขึ้นไปด้านหน้า มีผลต่อเส้นประสาทที่ไปเลี้ยงแขน อาจทำให้มืออ่อนแรง หรือชาได้

๓. การนั่งหลังงอ

การนั่งหลังงอ หลังค่อม เช่น การอยู่หน้าคอมพิวเตอร์ติดต่อกันนานๆ เป็นชั่วโมง จะทำให้กล้ามเนื้อเกร็งค้าง เกิดการคั่งของกรดแลคติก มีอาการเมื่อยล้า ปวด และมีปัญหาเรื่องกระดูกผิดรูปตามมา

๔. การนั่งเบาะเก้าอี้ไม่เต็มก้น

ทำให้กล้ามเนื้อหลังต้องทำงานหนัก เพราะฐานในการรับน้ำหนักตัวแคบ

๕. การยืนพักขาลงน้ำหนักด้วยขาข้างเดียว

การยืนที่ถูกต้องควรลงน้ำหนักที่ขาทั้ง ๒ ข้างเท่าๆ กัน โดยยืนให้ขากว้างเท่าสะโพกจะทำให้เกิดความสมดุลของโครงสร้างร่างกาย

๖. การยืนแอ่นพุง / หลังค่อม

ควรยืนหลังตรง แขนงวักตึงเล็กน้อย เพื่อเป็นการรักษาแนวกระดูกช่วงล่างไม่ให้แอ่นและทำให้ไม่ปวดหลัง

๗. การใส่ส้นสูงเกิน ๑ นิ้วครึ่ง

จะทำให้แนวกระดูกสันหลังช่วงล่างแอ่นมากกว่าปกติ ซึ่งจะนำมาสู่อาการ ปวดหลัง

๘. การสะพายกระเป๋าหนักข้างเดียว

ไม่ควรสะพายกระเป๋าข้างใดข้างหนึ่งต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน ควรเปลี่ยนเป็น

การถือกระบี่ โดยใช้ร่างกายทั้ง ๒ ข้างให้เท่าๆ กัน อย่าใช้แค่ข้างใดข้างหนึ่งตลอด เพราะจะทำให้ต้องทำงานหนักอยู่เพียงซีกเดียว ส่งผลให้กระดูกสันหลัง คดได้

๕. การหิ้วของหนักด้วยนิ้วบ๊อยๆ

การหิ้วของหนักด้วยนิ้วบ๊อยๆ จะมีผลทำให้มีพังผืดยึดตามข้อนิ้วมือ

๑๐. การนอนขดตัว / นอนตัวเอียง

ท่านอนหงายเป็นท่านอนที่ถูกต้องที่สุด ควรนอนให้ศีรษะอยู่ในแนวระนาบ หมอนหนุนศีรษะต้องไม่แข็งหรือนิ่มเกินไป ควรมีหมอนรองใต้เข่าเพื่อลดความแอ่นของกระดูกสันหลังช่วงล่าง หากจำเป็นต้องนอนตะแคง ให้หาหมอนข้างก่ายโดยก่ายให้ขาทั้งหมดอยู่บนหมอนข้าง เพื่อรักษาแนวกระดูกให้อยู่ในแนวตรง

ข้อมูลจาก Forward mail

“การหวิมเพื่อสุขภาพ”

การที่เราหวิมในปัจจุบัน โดยทั่วไปมุ่งเน้นเพื่อให้เส้นผมมีระเบียบเรียบร้อย ไม่รุงรัง และทำให้เป็นระเบียบสวยงาม ภูมิปัญญาโบราณของแพทย์แผนจีนให้ความสำคัญกับหนังศีรษะ ซึ่งเป็นเสมือนแหล่งให้อาหารกับเส้นผม

การหวิมเพื่อสุขภาพ : วันละ ๑ ครั้ง ครั้งละ ๓-๕ นาที

อุปกรณ์ : หวิมเพื่อสุขภาพต้องใช้หวีที่ทำด้วยไม้เท่านั้นถ้าไม่มีใช้นิ้วมือก็ได้

เวลาที่หวิ : หลังตื่นนอนตอนเช้า หรือ หลังตอนพักเที่ยง หรือ ก่อนนอนกลางคืน

วิธีการ : หวีจากบริเวณหน้าผากผ่านถึงกลางศีรษะมาที่ท้ายทอย เริ่มต้นหวิใหม่ๆ ให้หวิ ๒๐ - ๓๐ ครั้ง/นาที ช้าๆ แล้วค่อยๆ เพิ่มความเร็วขึ้นกำลังปานกลางพอเหมาะไม่ขูดรุนแรงจนผิวหนังถลอก

ความสำคัญ : ส่วนศีรษะอุดมสมบูรณ์ด้วยเลือดเส้นประสาทมาหล่อเลี้ยงมีมากมาย มีจุดฝังเข็มจำนวนมาก มีความสัมพันธ์กับการไหลเวียนเลือดในสมอง ไม่ว่าจะเป็นสมองส่วนเปลือก สมองส่วนกลาง สมองเล็ก ต่อมใต้สมอง เป็นต้น ซึ่งควบคุมส่วนต่างๆ ของร่างกาย การกระตุ้นผิวหนังศีรษะโดยการหวิม ก็เหมือนการนวด หรือฝังเข็มจะทำให้ประสาทส่วนปลาย หรือจุดฝังเข็มถูกกระตุ้น ทำให้สมองได้รับการกระตุ้น ทำให้มีการปรับสมดุลการไหลเวียนบริเวณผิวหนังกล้ามเนื้อและภายในสมอง มีการผ่อนคลายของระบบประสาทที่ศีรษะและทั้งร่างกายลดความตึงเครียด

สรุป : การหวิมเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตประจำวัน การหวิมเพื่อสุขภาพที่ถูกต้อง เป็นวิธีที่สามารถพึ่งตนเอง การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จะมีส่วนช่วยเสริมการไหลเวียนเลือดบริเวณ

ศิระลดความเครียดทำให้จิตใจเบิกบาน ป້องกัน และรักษาอาการปวดศีรษะ โดยเฉพาะผู้ที่ใช้สมองที่ต้องใช้ความคิดมาก ทำให้สามารถทำงานได้ดีขึ้น ลดภาวะความหงุดหงิดทางอารมณ์ได้ดี

ทราบอย่างนี้แล้วเรามาหิวผมเพื่อสุขภาพกันเถอะ

หมอชาวบ้าน ฉบับที่ ๒๕๔ ตุลาคม ๒๕๔๖

“ชวนไปเที่ยว พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนครศรี”

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนครศรี จังหวัดเพชรบุรี หรือพิพิธภัณฑ์เขาวัง เดิมเป็นพระราชวังที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นบนเขาสามยอด ชื่อเขาสมน

(สละหม่น) หรือสมน เมื่อได้สร้างพระนครศรีแล้ว ได้พระราชทานนามใหม่ว่า “เขามหาสวรรค์” โดยแบ่งพื้นที่การก่อสร้างพระราชวังออกเป็นสามส่วน คือ ยอดเขาด้านทิศตะวันตก เป็นพระมหาปราสาทและ ราชมณเฑียรสถาน โดยมีเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) เป็น แม่กองในการก่อสร้าง เริ่ม

ดำเนินการก่อสร้างในปี ๒๔๐๒ และ เสร็จสมบูรณ์เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๔๐๕ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดพระนครศรีเป็นอย่างยิ่ง ได้เสด็จมาประทับอยู่หลายครั้ง แม้แต่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ทรงโปรดเช่นกัน โดยได้ใช้เป็นที่พักผ่อนรับแขกเมืองและพระราชอาคันตุกะ ต่อมาภายหลัง พระนครศรีได้ถูกปล่อยให้ร้างและทรุดโทรมลง จนถึงปี พ.ศ. ๒๔๗๘ กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน และได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นมา และได้จัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนครศรี

และในระหว่างวันที่ ๒๘ มีนาคม - ๖ เมษายน ๒๕๕๕ จะมีการจัดงานพระนครศรี-เมืองเพชร ครั้งที่ ๒๖ อันเป็นงานประจำปีของจังหวัดเพชรบุรี มีจุดประสงค์เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้ร่วมกิจกรรม และร่วมสร้างกุศลกับเหล่ากาชาดจังหวัดเพชรบุรี โดยมีกิจกรรมต่างๆ ในบรรยากาศเขาวังย้อนยุค สมัยรัชกาลที่ ๔ ภายใต้แนวคิด “สุกแสงดาวกีนนคร หวนย้อนพระนครศรี ๑๕๓ ปี ธาณินไหสวรรค์” อันมีกิจกรรมต่างๆ ทั้งด้านศิลปวัฒนธรรม การแสดง นิทรรศการ การออกร้าน และความบันเทิงอื่นๆ ไว้มากมาย

<http://www.thailandmuseum.com/pranakhonkiri/history.htm>

<http://www.sawadee.co.th/thailand/festivals/festival4.htm>

<http://www.dailynews.co.th/thailand/18929>

ยืมหน้อยกะ

“ ??? ”

เด็กชายคนหนึ่งเพิ่งเคยไปเที่ยวศูนย์การค้ากับพ่อ จึงตื่นเต้นไปกับทุกสิ่งทุกอย่างที่เห็น โดยเฉพาะ
ผนังสีเงินที่อู๋ๆ ก็แยกตัวจากกันได้ แล้วก็ปิดเข้าใหม่

“นั่นคืออะไรครับพ่อ?”

พ่อซึ่งไม่เคยเห็นลิฟต์มาก่อนบอกว่า “พ่อก็ไม่รู้”

ขณะที่ทั้งคู่กำลังดูอยู่ด้วยความประหลาดใจ ผนังตรงนั้นก็แยกตัวออกอีก หญิงชราคนหนึ่งบน
รถเข็น ได้เข็นรถตัวเองเข้าไปในนั้นแล้วผนังก็ปิด ไฟบนตัวเลขเหนือผนังกะพริบไล่กันไปเรื่อยๆ

สองพ่อลูกรอคอยต่อไปจนกระทั่งประตูลิฟต์เปิดออกใหม่

คราวนี้มีหญิงสาวสวยสะพรั่งคนหนึ่งก้าวออกมา

พ่อรีบหันไปบอกลูกชาย...

“ไปตามแม่มาเดี๋ยวนี้!”

ที่มา : จากหนังสือ คู่สร้างคู่สม

ทัชชล เทพกำปนาท บรรณาธิการ

ธิดาพร อดทน ผู้ช่วยบรรณาธิการ

สามารถติดต่อ/ส่งข้อมูล หรือข้อเสนอแนะ ได้ที่

กองกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

เลขที่ ๑๔ ถนนเทียมร่วมมิตร เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐